

INGEZONDEN.

MAATSCHAPPIJ EN TIJDSCHRIFT.

SIKKEL, de hoofdzaak van de zaak waarom het te doen is, vermijdende, verdedigt zijn uitdrukking, dat het *Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde* het „eigendom der Maatschappij” is geweest, met de mededeeling, dat immers het opgeheven Tijdschrift der Maatschappij de kern was van het door de samensmelting van een vijftal geneeskundige tijdschriften, ontstane *Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde*.

Van SIKKEL had ik een rond: „peccavi” verwacht.

Die kern, waar SIKKEL van spreekt, was dan in elk geval een zwakke kern: van de 28 leden, onder wier redactie het „nieuwe” tijdschrift stond, komen 5 redactieleden van het „Tijdschrift der Maatschappij” voor. Dit laatste (ook dit was het orgaan onzer Maatschappij) leidde daarenboven van den beginne af een kommelvol bestaan, het heeft altijd te kampen gehad met gebrek aan medewerking, met onverschilligheid en was een blok aan het been van de Maatschappij; het werd ten slotte tot ieders genoegen opgeheven en hadden niet andere personen naast die „kern” gestaan, dan zou ons *Tijdschrift* zeker niet zulk een belangrijke positie in ons land, gedurende zoo langen tijd, hebben kunnen behouden.

Dr. RAMAER, wiens woorden door SIKKEL worden aangehaald, trad, na twee jaren hoofdredacteur geweest te zijn, als zoodanig af; of hij, wiens Afdeling in 1856 mede den stoot gaf tot opheffing van het Tijdschrift, zijn overigens groote verdiensten ten opzichte der Maatschappij daargelaten, in de eerste plaats aangewezen was om te zeggen dat het Tijdschrift der Maatschappij *versmeten* was, laat ik aan anderen ter beoordeeling.

De commissie van 1856 (LEHMANN, PENN, SCHNEEVOOGT), benoemd om rapport uit te brengen over het voorstel tot het stichten van een „nieuw” tijdschrift, sprak als haar overtuiging uit, „dat zulk een nieuw, goed geredigeerd tijdschrift een middel (zou zijn) om meer leden voor de Maatschappij te winnen”. De geschiedenis heeft die uitspraak in elk geval niet gelogenstraft.

Laten wij hopen — en hiermede eindig ik van mijn zijde deze gedachtenwisseling —, dat de bespreking over wijziging in de verhouding tusschen Maatschappij en Tijdschrift, met behoud van de *volkomen zelfstandigheid* van ons *Tijdschrift*, tot een allen bevredigend resultaat moge leiden.

Amsterdam, 20 Juni 1920.

C. C. DELPRAT.

DE HERVORMING DER MAATSCHAPPIJ.

De opmerkingen van de heeren SIKKEL en HAMAKER eischen een kort antwoord.

HAMAKER verwijt mij, dat ik het hoofdbestuur een bedoeling toedicht, die het zelf ontkent. Ik zou HAMAKER echter aanraden de toelichting van het voorstel en de rede van den voorzitter in de December-vergadering, waar hij uitroept: „Gij zijt de reeders. Houdt vast aan uw recht van lastgevers, maar laat ons compas en roer, laat ons de vaart”, te lezen. Daar bepleit SIKKEL een andere, vluggere wijze van werken, waarbij veel meer dan nu aan het hoofdbestuur wordt overgelaten. Als een uitvloeisel van dit beginsel heb ik voorstel *c* opgevat. Eerst in het laatste nummer verklaart het hoofdbestuur, dat het niet bedoelt, wat ik en anderen begrepen hadden, maar dat is niet eerder gezegd, en kon ik dus niet weten. Het doet mij genoeg uit den mond van HAMAKER te vernemen, dat ik mij in de bedoeling van het hoofdbestuur vergist heb, maar dat het hoofdbestuur het tegendeel verklaard zou hebben, is niet waar.

SIKKEL zegt kort en bondig, dat ik niet tot oordeelen bevoegd ben en eerst bij hem moet komen, om een lesje te ontvangen. In de Maatschappij, zooals SIKKEL zich die droomt, ben ik inderdaad niet thuis. Heelemaal duidelijk is mij dat nog niet, maar ik begrijp, dat bedoeld wordt van de Maatschappij te maken een machtig, half officieel lichaam, dat geregeld voeling houdt met de regeering. „Dat overleg mag naar mijn innige overtuiging niet langer afhangen van tijdelijk en zich wijzigend inzicht ter departementale plaatse”, zegt SIKKEL in zijn openingsrede in December. Iets dergelijks betoëgt NIEMEIJER. Dat bedoel ik met dikke woorden, ik zou ook kunnen

zeggen hersenschimmen. Want dat ooit de Maatschappij voor de regeering een vraagbaak zou worden, schijnt mij ondenkbaar. Het is mogelijk, dat te eeniger tijd door de regeering overleg zal worden gepleegd met de C. O. of de S. O., maar zeker niet met de Maatschappij. Voor een onpartijdig advies is de Maatschappij te veel belanghebbende, voor een zuiver overleg over vakbelangen, bevat de Maatschappij te veel heterogene bestanddeelen. Tot nu toe is van eenig verlangen van eenige regeering, om ons advies te vernemen niets gebleken. Een voorstelling van zaken, waarbij wordt uiteengezet, hoe mooi het wel zou kunnen worden, maar waarbij geen enkel motief wordt aangevoerd, dat er eenige kans bestaat, dat het inderdaad zoo zou kunnen worden, ben ik zoo vrij dikke woorden te noemen, die goed klinken aan de opening van een vergadering of aan een diner, maar die verder niet ernstig besproken kunnen worden. SIKKEL denkt daarover anders; dat is zijn recht, maar wie hem op dien weg niet volgen kan, is daarom nog niet stekeblind. En dan tart SIKKEL mij om aan te toonen, dat hij geen vakvereiniging wil. In 1903 heeft SIKKEL het initiatief genomen, om de behartiging van de vakbelangen te houden in de Maatschappij. In een van zijn laatste artikelen schrijft hij, dat de Maatschappij moet worden ingericht volgens federatief beginsel. In de toelichting van voorstel *b.* staat: „Elk geneeskundige moet de meening laten varen, dat hij een goede vereeniging kan hebben te zijner bescherming, met een contributiebedrag lager dan onderwijzers, journalisten, diamantbewerkers en andere arbeiders opbrengen”. Aangezien wij hier nog al onomwonden worden gelijk gesteld met andere arbeiders, en wordt voorgesteld, om een bezoldigd bureau in te richten, aangezien de noodzakelijkheid van een groote weerstandskas wordt bepleit, kan ik niets anders besluiten, dan dat het in de bedoeling ligt onze Maatschappij te schoeien op den leest van de moderne vakorganisatie. SIKKEL wil van de Maatschappij maken een vereeniging ter behartiging van de vakbelangen van de leden, en wil de Maatschappij inrichten zooals alle andere vakorganisaties, maar verklaart tegelijk, dat hij juist geen vakorganisatie wil; hij wil alles centraliseeren in één centraal bureau, maar verklaart, dat hij hiermee decentralisatie bedoelt. Ik geef volkomen toe, dat mijn verstand voor het begrijpen van deze uiteenzettingen niet toereikend is. SIKKEL laat zich de eer niet ontrooven in 1903 de Maatschappij op den goeden weg te hebben geleid, waardoor de Maatschappij in staat was zich er in moeielijke jaren (welke?) door te slaan; dat is een kwestie van appreciatie; ik heb altijd de reorganisatie van 1903, die ons ongetwijfeld ook wel iets goeds heeft gebracht, betreurd. SIKKEL zegt, dat een artikel als dat van mij de Maatschappij geen goed doet; ik beweer, dat het streven van SIKKEL voor de Maatschappij noodlottig zal worden. Wij zijn het niet eens, maar laat SIKKEL nu niet beginnen met de bewering, dat een tegenstander niet op de hoogte is. Dat verzwakt zeker zijn eigen standpunt. Wie boos wordt, heeft meestal ongelijk.

Het spijt mij, dat ik niet wist, dat Alkmaar zijn voorstel reeds vroeger had ingediend. Ik bedoelde echter geen beleediging, juist het tegendeel.

Leeuwarden, 20 Juni 1920.

L. DE JAGER.

HET SPOORWEGARTSENVRAAGSTUK.

Sinds eenigen tijd bevat bijna ieder nummer van het *Tijdschrift* een ingezonden stuk over het vraagstuk der spoorwegartsen. Daar hoofdbestuur der Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, C. O. en hoofdbestuur der Ned. Vereeniging van Spoorwegartsen intusschen steeds in de weer waren om te trachten de schade, die, onbedoeld en onvoorzien door allen, aan de niet-spoorwegartsen in sommige plaatsen werd berokkend, nu, na de fusie der spoorwegen het personeel der H. S. M. mét de gezinnen werd opgenomen in het Z. en O. Fonds der S. S., zoo gering mogelijk te doen zijn, werd op die ingezonden stukken onzerzijds niet ingegaan. Nu echter de afdeling Haarlem, waar door de aanwezigheid der werkplaatsen der H. S. M., de toestanden op fondsgebied het meest veranderden, en waar door enkele artsen aanmerkelijke schade werd geleden, een voorstel bij de algemeene vergadering indient,